

VIRPAZAR, 03.06.2016.

Poštovani,

Ispred neformalne grupe građana sa Virpazara, lokalnih preduzetnika, organizacija civilnog društva i u ime lokalnih stanovnika sa područja Skadarskog jezera dostavljamo vam

**MIŠLJENJE NA IZRADU PROSTORNOG PLANA POSEBNE NAMJENE
NP SKADARSKO JEZERO – dio Integralna studija turističke valorizacije
Skadarskog jezera**

Polazeći od činjenice da je Skadarsko jezero:

- ✓ Nacionalni park
- ✓ Područje visokih kulturnih karakteristika;
- ✓ Područje visoke ambijentalne vrijednosti;
- ✓ RAMSAR područje;
- ✓ EMERALD lokalitet;
- ✓ važno ptičje stanište – IBA;
- ✓ važno biljno stanište – IPA;
- ✓ potencijalno Natura 2000 stanište;
- ✓ potencijalno UNESCO područje pod programom Čovjek i biosfera;
- ✓ područje na kojem se odvijaju brojne nelegalne aktivnosti (krivolov, nelegalna gradnja, siva ekonomija u oblasti turizma itd.) a slabi kapaciteti u oblasti zaštite (NP Skadarsko jezero, Uprava za inspekcijske poslove) ne mogu obezbijediti njihovo suzbijanje na potrebnom nivou u period trajanja PPPNSJ tj. do 2025 godine;
- ✓ područje izuzetnih biodiverzitetskih vrijednosti ali izuzetno lošeg stanja u oblasti biodiverzitetskih podataka (zastarjelih, nedostatnih za mikrolokacije, nesistematizovanih, neprovjerenih i sl.)
- ✓ područje za koje ne postoji institucionalna, zakonska i operativna osnova za balansiranu i održivu turističku valorizaciju, nove turističke kapacitete i dodatni priliv turista u većem obimu nego što je postojeći;

mi, iz gorespomenutih organizacija i mjesne zajednice čvrsto stojimo iza stava da je: **Scenarij 1 - Naturalni turizam, predložen u Nacrtu Integrisane Studije za turističku valorizaciju Skadarskog jezera jedini prihvatljivi za turističku valorizaciju NP Skadarsko jezero.**

Mišljenja smo da će PPPNSJ u ovoj fazi izrade i u procesu nedovoljne transparentnosti sa sva 3 moguća scenarija, a posebno scenarijom 2 i 3, dovesti do favorizovanja privatnih investicija kroz takozvane "EKO" turističke infrastrukture na uštrb stvarne održivosti Nacionalnog parka (primjer potencijalno opasni projekat Porto Skadar lake koji treba biti isključen iz Plana). Ako PPPNSJ otvori vrata (scenario 2 i 3) bilo je kakvoj novoj

gradnji, unapređenju postojeće, posebno putne infrastrukture, talas bespravne gradnje i ostalih nelegalnih aktivnosti će u odsustvu kontrole i suzbijanja istih dovesti do potpunog kolapsa Nacionalnog parka i degradacije predionih i biodiverzitetских odlika zbog kojih je park i ustanovljen.

Ovakav razvoj je u direktnoj suprotnosti sa Ustavom Crne Gore kao ekološke države, sa suprotnosti sa tvrdnjama iz Odluke Vlade CG o pristupanju izradi PPPNSJ u kojem se navodi: "*Region Skadarskog jezera kao područje posebnih vrijednosti prirode predstavlja nacionalno dobro i kao prioritet se postavlja očuvanje temeljnog fenomena ovog područja tj. Zaštite prirodnih odlika (posebno sjeverne močvarne strane) i graditeljskog naslijeđa, te kontrolisano korištenje resursa i razvoj na principima održivosti i dobrih praksi sličnih područja u Evropi i SAD.*"

Planiranja u Scenariju 2 i 3 Nacrta Integralne studije, se direktno kose sa obavezom koju je Crna Gora preuzela proglašenjem Nacionalnog parka Skadarsko jezero u RAMSAR područja. To je u suprotnosti sa obavezama preuzetim u procesu pristupanja u EU i obavezom da zaštitimo staništa i vrste od značaja za Evropsku zajednicu. Vjerujemo da će PPPNSJ u ovakvoj formi i ovakvim načinom izrade dovesti do velikih problema i udaljavanju u pregovorima Crne Gore sa Evropskom unijom u još neotvorenom poglavlju 27.

GENERALNE NAPOMENE SA PREPORUKAMA:

"Bajkovita priča... O Skadru, Bojani, jezeru i još o najviše čemu ... "

VRIJEDNOSTI SKADARSKOG JEZERA KAO KLJUČNOG SLATKOVODNOG BIODIVERZITETSKOG, KULTURNOG I PODRUČJA SA TRADICIONALNOM EKONOMIJOM MORAJU BITI STAVLJENE U PRVI PLAN I NI JEDAN SCENARIO NE SMIJE UGROZITI OVE VRIJEDNOSTI

O značaju i vrijednosti NP Skadarsko jezero je mislimo suviše i govoriti. Ono je od neprocenjive vrijednosti ne samo za Crnu Goru i susjednu Republiku Albaniju, nego i dio kulturne i naučne baštine na globalnom nivou. Nacionalni park je ključni dio strateških planova Crne Gore koji su nominovani za UNESCO "Čovek i biosfera" program. Nacionalnom parku ovakvih prirodnih, kulturnih, istorijskih i geomorfoloških karakteristika bi pozavidjele mnoge države na svijetu.

SVAKI PREDLOŽENI SCENARIO I RAZVOJNA ALTERNATIVA MORA IMATI ODOBRENJE OD RAMSAR SEKRETARIJATA. SVAKI SCENARIO MORA POLAZITI OD STVARNOG STANJA PROBLEMA I PRITISAKA NA JEZERU A NE IDEALISTIČKE I TEORIJSKE VIZIJE

Trenutno stanje nacionalnog parka je na nezavidnom nivou. Ovaj nivo odražava stanje na celoj teritoriji Crne Gore sa nekontrolisanom urbanizacijom i nelegalnom gradnjom naročito na morskoj obali. Sistem kontrole nelegalnih aktivnosti u NPSJ je nepostojeći, neadekvatan i iz godine u godinu, se pogoršava, uslijed nedovoljnih finansijskih i ljudskih kapaciteta, stručnog znanja, slabe primjene zakonskih propisa ali i nedostatka političke volje da se dati problemi riješe. Slučajevi nelegalne gradnje, eksploatacije mineralnih sirovina, nelegalni lov ribe, sječa šume, nerješeno pitanje odlaganja čvrstog otpada i otpadnih voda su na uzlaznom nivou. Kriza u javnom preduzeću NPCG koje je

zaduženo za brigu je očigledna na terenu, dok građevinski i drugi interesni lobiji preko resornih ministarstava i vezanih struktura planiraju turističke objekte i vezane infrastrukture u okviru parka koji su neprimjereni i prijete da trajno unište prirodne i ambijentalne vrijednosti. Ovaj akutni problem je prepoznat i u RAMSAR-ovom izvještaju iz 2005. godine, gdje se u tački 13. se navodi sljedeće:

"Nacionalni park vlasti mogu da promovišu i implementiraju koherentnu politiku korišćenja zemljišta u skladu sa dogovorenim u Prostornom planu za područje parka I planom upravljanja 2005-2010. Važni turistički objekat Motel Plavnica, koji trenutno u izgradnji, sa marinom i posebnim pristupom plovila na jezeru, odobren pri Ministarstvu turizma i životne sredine, unutar jezgra područja Nacionalnog parka, ne bi trebali dozvoliti da postane presedan za dalje primjere neregulisanog razvoja (eventualno da se legalizuje nakon njihovog formiranja unutar parka). Dalji ovakvi događaji mogu da ozbiljno ugroze priznavanje statusa Nacionalnog parka i RAMSAR područja na međunarodnom nivou. "

NEPRIHVATLJIVA JE SPROVEDENA ORGANIZACIJA UČEŠĆA MJEŠTANA OD STRANE OBRAĐIVAČA I RADNE GRUPE U PROCESU UPOZNAVANJA SA NAMJERAMA TURISTIČKE VALORIZACIJE JEZERA I PLANA RAZVOJA. NEPRIHVATLJIV JE STAV RADNE GRUPE DA JE SCENARIO 3 FAVORIZOVANO RJEŠENJE, BEZ VALJANOG INFORMISANJA I UPITA LOKALNOG STANOVNIŠTVA I MEĐUNARODNIH STRUČNIH ORGANIZACIJA.

Trenutni Nacrt Prostornog plana posebne namjene Skadarsko jezero (PPPNSJ) do 2025. godine predstavlja najvažniji dokument planiranja regionalnog razvoja i sadrži odluku o budućem pravcu razvoja cijelokupne teritorije Nacionalnog parka. U Nacrtu prostornog plana urađeno je nekoliko razvojnih alternativa od kojih većina predviđa neku formu gradnje turističkih i vezanih infrastruktura, uključujući i takozvane "EKO" strukture u granicama teritorije nacionalnog parka, proširenje postojećih nautičkih, putnih i turističkih objekata i infrastruktura i sl. O namjerama od ovog Plana, lokalno stanovništvo skoro da nema ili ima vrlo malo informacija. Međunarodne zainteresovane strane (UNESCO-IUCN, Evropska unija, RAMSAR Sekretarijat, EUROPARK) koje mogu svojom ekspertizom da daju najveći doprinos nijesu upoznati sa procesom izrade plana, što je nedopustivo obzirom da je riječ o prekograničnom i međunarodnom zaštićenom području.

Vaša kompanija CAU (Centar za arhitekturu i urbanizam) koja je obrađivač Plana, po narudžbini Vlade CG, je osmislila neefikasan i neprilagođen mehanizam elektronskog anketiranja stanovništva putem interneta kako bi prikupila mišljenja pri čemu je 90% stanovništva direktno pogođenog budućim planom nema informaciju o svrsi zbog koje se Anketa sprovodi, niti razumije sadržaj datog upitnika, niti koristi internet. U najvećem naselju Virpazara koje je centralno mjesto unutar NPSJ niko od lokalnih turističkih preduzetnika nije upoznat sa izradom PPPNSJ. Anketa je radjena u formi, obliku i vremenskom trajanju koje nije bio dostupan većini građana i pod ovakvim okolnostima, bojimo se da služi samo da se opravdaju različita rešenja interesnih lobija. Lokalno stanovništvo koje gravitira na jezeru nije upoznato sa sadržajem ankete, niti ima informacije za buduće planove koje se žele sprovesti na jezeru. Ankete treba ponoviti i sprovesti na način "od vrata do vrata". Sprovedena anketa je u direktnoj suprotnosti sa zahtjevima iz Odluke za izradu PPPNSJ koje vam je povjerila Vlade Crne Gore na realizaciju, a koje niste ispunili. Podsjećamo vas na preuzete obaveze:

Izvod iz Odluke o Obavezi obradivaca tačka VIII: *“Model participativnog pristupa javnosti, se zasniva najviše na direktnom kontaktu, odnosno, mreže "neformalnih" tematskih sastanaka sa građanima i fokusnim grupama uz učešće velikog broja ljudi. Pored toga vodi se i široko anketiranje pripremljeno od strane obradivača plana u čijem sprovođenju značajno učestvuju i članovi Foruma i Radnih grupa.”*

SMATRAMO DA NAREDNA KONSTATACIJA NE OPRAVDAVA I NE MOŽE BITI OSNOV ZA NARDNE CIKLUSE PARTICIPACIJE TE DA PROCES UKLJUČIVANJA JAVNOSTI MORA BITI SPROVEDEN PONOVO.

Izvod iz uvodnog dijela Nacrta integralne strategije: “Osnovno ograničenje ove strategije je što nije prošla kroz proces široke participacije, kolaborativnosti i interdisciplinarnosti, zbog čega u ovom trenutku u najvećoj mjeri predstavlja rezultat intedisciplinarnog djelovanja i kao takva je odličan osnov za naredne cikluse participacije i evaluacije, što njeni autori snažno preporučuju nadležnim institucijama i organizacijama”.

EVALUACIJA I ODABIR SCENARIJA NIJE SMJELA BITI RADJENA BEZ ADEKVATNIH ULAZNIH PARAMETARA U OBLASTI AMBIJENTALNIH, KULTURNIH I PRIRODNIH VRIJEDNOSTI I NOSIVOSTI KAPACITETA BIODIVERZITETA I ŽIVOTNE SREDINE

- ✓ Prema Konvenciji o predjelima EC20/30 i Zakonu o ratifikaciji konvencije o predjelu, potrebno je bilo odraditi Plan upravljanja o predjelima što nismo u saznanju da je urađen, a morao je biti ulazni parametar za izbor scenarija posebno u području visoke ambijentalne vrijednosti kao što se u studiji naglašava;
- ✓ Takođe tokom 2014 - 2015 Ministarstvo održivog razvoja i turizma (MORT) je radilo na razvoju Studije na temu: Revitalizacija ruralnog nasleđa, koja je definisala lokalitete ruralnog nasleđa od posebnog značaja na nacionalnom nivou. Ova studija je takođe morala biti uzeta u obzir prilikom analiza procjena i davanja mišljenja na scenarije turističke valorizacije NP Skadarskog jezera;
- ✓ Prema Zakonu o zaštiti kulturnih dobara izrada Prostornog Plana Posebne Namjene je morala uključiti Studiju zaštite kulturnih dobara koja je morala biti finalizirana prije nego što se analiziraju i ocijene različiti scenariji turističkog razvoja na jezeru. Mjesto koje je poznato po velikom broju istorijskih spomenika mora da integriše analizu zaštite i uticaja na spomenike kulture obzirom da je riječ o potencijalnom UNESCO području.
- ✓ Na jezeru trenutno boravi oko 76 000 registrovanih turista godišnje a procjenjuje se da ovaj broj prevazilazi 100 000 zajedno sa neregistrovanim brojem turista. Duplo uvećanje broja turista kao sto je predviđeno u scenariju 3 je apsolutno nepotrebno posebno u uslovima gdje se adekvantna kontrola na velikoj širini jezera ne može sprovesti niti postoje niti su u projekciji mogući kapaciteti koji bi kontrolisali i balansirali broj turista na jezeru. Ulaganja iz državnog budžeta u JPNP je u iznosu od 24% sa tendencijom smanjivanja. U proteklih 4 godine čak tri službe zaštite su ukinute, gdje je danas uposleno u

Službi zaštite 12 rendžera što je nedovoljno za obavljanje bilo kakvih dužnosti na zaštiti jezera.

- ✓ Razvoj odmarališta za koje se usled nedostatka nikakvih podataka biodiverzitetu daju pozitivna mišljenja na Stratešku procjenu uticaja na životnu sredinu (Mihailovici) otvoreno prijete da ugroze Ramsar Status jezera koje ono zavređuje još od 1995 godine, ovo je potvrđeno iz izvještaja Ramsara iz 2005 godine u tački 13 se navodi: *"Nacionalni park, vlasti mogu da promovišu i implementiraju koherentnu politiku korišćenja zemljišta u skladu sa dogovorenim Prostornim plana za područje nacionalnog parka je očuvanje i razvoj programa 2005-2010. Važan turistički razvoj Motela Plavnica trenutno u izgradnji, sa marinom i posebnog pristupa broda na jezero, unutar jezgra Nacionalnog parka, ne bi trebalo dozvoliti da postane presedan za dalji neregulisani razvoj (eventualno da se legalizuje nakon njihovog formiranja unutar parka). **Dalji ovakvi događaji mogu da ozbiljno ugroze priznavanje statusa Nacionalni park i Ramsarska sajta na međunarodnom nivou.**"*

PORTO SKADAR LAKE – ALARMANTNI PRIMJER POTENCIJALNO OPASNE INVESTICIJE KOJA MORA BITI ISKLJUČENA IZ PPPNSJ. BUDUĆI PLAN NE SMIJE DA DOZVOLI BILO KAKVU MEGA TURISTIČKU GRADNJU NA PODRUČJU NP SKADARSKO JEZERO U USLOVIMA NEADEKVATNE PROCJENE I KONTROLE PORIJEKLA I KREDIBILNOSTI INVESTICIJA

- ✓ Ministarstvo Održivog razvoja i turizma je izdalo građevinsku dozvolu za državni projekat Mihailovići u zoni III samog Nacionalnog parka. Cijeli Kompleks od 30 vila, 50 apartmana i 600 turističkih smještajnih jedinica i 30 vezista za brodove, predstavlja najveću turističku infrastrukturu izgrađenu ikada na jezeru. Iako se u projektu navodi da PODRUČJE ima IPA i IBA dezinaciju, te visoke biodiverzitetne vrednosti, u studiji se konstatuje da ne postoje biodiverzitetni podaci o flori i fauni. Investitor se otvoreno koristi prednostima lokacije koje istovremeno degradira, pa tako se na internetu prezentaciji za privlačenje kupaca navodi: *"Posjedovanje sopstvene vile na ovoj ekskluzivnoj lokaciji, aktivno zaštićenoj od masovnog turizma, je posebna privilegija: samo 2 godine od sada, park će biti pod zaštitom UNESCO-a. To znači da su ovih 30 vila prve i posljednje koje se grade i nude na prodaju u parku Skadarsko jezero."*
- ✓ Štaviše da bi projekat stupio u život biće potrebno izgraditi čitavu prateću infrastrukturu u koje spadaju: putna, vodna, elektro i komunikaciona infrastrukturu na potezu od Virpazara do Rijeke Crnojevića. Nerazvijenost ove infrastrukturu je jedini razlog što je ovaj deo teritorije Crne Gore, iako pod zaštitom, ostao nedevasiran neleganim aktivnostima i lošim planiranjem.
- ✓ Stiče se utisak da je čitav projekat rađen da zadovolji kratkoročne namjere privatnog investitora u cilju sticanja profita na leđima ljepota Nacionalnog parka a da je održivi razvoj dugoročni plan za šire zajednice stavljen u podređeni položaj.
- ✓ Pored spomenutog, posebnu bojazan izražavamo kada je u pitanju kredibilnost investitora kod ulaganja za iskorišćavanje prirodnih resursa iz Nacionalnog parka Skadarsko jezero i visoke rizike devastacije kroz projekat zahvata. Kompanija Montenegro Resort Company iz Podgorice oformljena je od strane

investitora gđin.a Lajonel Sonigo-a samo sa ciljem kupovine zemlje i gradnje na lokalitetu Mihailovići radi sticanja lične dobiti. Pored spomenutog, posebnu bojazan izražavamo kada je u pitanju kredibilnost investitora kod ulaganja za iskorišćavanje prirodnih resursa iz Nacionalnog parka Skadarsko jezero i visoke rizike devastacije kroz projekat zahvata. investitor sa dugogodišnjim iskustvom u ekskluzivnom hotelijerstvu i za to za primjer navodi Cristal Resort na Zanzibaru, Tanzanija. Pomenuti centar je bio predmet sporenja, oko nelegalne gradnje i spora oko vlasništva SA Gđin.om Deva Mehrez pred lokalnim sudovima u Zanzibaru i u prošlosti je bio predmet nekoliko oružanih pljački u kojem je ukupno šest lica bilo ustreljeno!

- ✓ Gđin. Sonigo je prethodno je bio vlasnik nekoliko kompanija u Poljskoj, Srbiji i Floridi koje su se bavile maloprodajom i sve su u međuvremenu zatvorene. Ovo se sve može saznati samo u nekoliko sati pretrage na internetu! Istovremeno se postavlja pitanje kako da moglo doći do ove situacije da budućnost Nacionalnog parka leži u rukama nekredibilnog investitora? Plan mora da obezbijedi preduslove da budući investitori u nacionalnom parku brinu više i angažuju se na zaštiti prirode a manje na uvećanju svog ličnog profita.

EKSKLUZIVNI I KONGRESNI VID TURIZMA NIJE POŽELJNI OBRAZAC TURISTIČKOG RAZVOJA NA JEZERU VEĆ TURIZAM ZASNOVAN NA TRADICIJI I KULTURI

Slogan "Divlja Ljepota" koji je nekoliko puta spomenut u Strategiji ne ide zajedno sa vilama, rizortima, golf terenima i jahtingom i zasigurno će donijeti loš imidž kako samom sloganu tako i prirodnim vrijednostima prostora.

Neprihvatljiv je razvoj ekskluzivnog turizma, dok u strategiji nije navedeno koji dio Skadarskog jezera bi bio korišten za ovakve strukture kao što su golf tereni, jahting, vile itd. iako se na jezeru nalaze brojna Natura 2000 staništa a kojima pripadaju:

- ✓ **OBALNE OLIGOTROFNIH DO MEZOTROFNIH STAJAĆIH VODA SA AMFIBIJSKOM VEGETACIJOM LITTORELLETEA UNIFLORAE I/ILI ISOËTONANOJUNCETEA** – sastojine prisutne u sjevernom dijelu Skadarskog jezera;
- ✓ **TVRDE OLIGO-MEZOTROFNE VODE SA DNOM OBRASLIM HARAMA (CHARACEAE** – predstavnici roda Chara, Nitella I Nitellopsis grade podvodne tepihe. Najznačajnija sastojina u Skadarskom jezeru;
- ✓ **PRIRODNE EUTROFNE VODE SA VEGETACIJOM MAGNOPOTAMION I HYDROCHARITION;**
- ✓ **VISOKI ŽBUNJACI LOVORA (LAURUS NOBILIS)** - Visoke formacije lovora (*Laurus nobilis*) na vlažnim staništima u mediteranu. **Biljke:** *Arbutus unedo*, *Ceratonia siliqua*, *Fraxinus ornus*, *Laurus nobilis*, *Olea europaea* var. *sylvestris*, *Phillyrea latifolia*, *Quercus ilex*, *Rubia peregrina* ssp. *longifolia*, *Smilax aspera* var. *altissima*, *Viburnum tinus*. **Napomena: Danas su tipične lovorove šume prava retkost u čitavom Mediteranu. Obično su zamenjene visokim žbunjacima (5230) ili šikarama lovora (5310):**
- ✓ **ŠIKARE LOVORA (LAURUS NOBILIS)** - Ove formacije predstavljaju ostatke nekada dobro razvijenih lovorovih i crnikinih (*Quercus ilex*) šuma. Snažan negativni uticaj čovjeka uslovio je fragmentaran karakter ove vegetacije. Posebni klimatski uslovi kao što je blizina jezerske vode omogućili su da se

elementi zimzelene mediteranske vegetacije održe u području Skadarskog jezera koje inače ima submediteranski karakter. Šikare lovora su razvijena na ostrvima Skadarskog jezera (Velika Čakovica, Mala Čakovica, Kamenik, Liponjak, Kom);

- ✓ **ALPIJSKE I SUBALPIJSKE SILIKATNE TRAVNE ZAJEDNICE** - Planine oko Skadarskog jezera;
- ✓ **ALPIJSKE I SUBALPIJSKE KREČNJAČKE TRAVNE ZAJEDNICE** - Planine oko Skadarskog jezera;
- ✓ **ISTOČNO SUBMEDITERANSKI SUVI TRAVNJACI (*SCORZONERATALIA VILLOSAE*)** - okolina Skadarskog jezera, okolina Virpazara i Podgorice;
- ✓ **91M0 PANONSKO-BALKANSKE ŠUME CERA I KITNJAKA** - okolina Skadarskog jezera;
- ✓ **91BA MEZIJSKE JELOVE ŠUME** - okolina Skadarskog jezera;
- ✓ **9250 ŠUME MAKEDONSKOG HRASTA** - okolina Skadarskog jezera;
- ✓ **9260 ŠUME PITOMOG KESTENA** - okolina Skadarskog jezera (Bojevići, Limljani, Krajina, Livari)
- ✓ **9280 MEDITERANSKE SLADUNOVE ŠUME - Natura 2000: 9280 *Quercus frainetto* woods**, - Skadarsko jezero;
- ✓ **92A0 GALERIJE BELE VRBE I BELE TOPOLE** - Skadarsko jezero;
- ✓ **92D0 JUŽNE OBALSKE GALERIJE I ŠIBLJACI (*NERIO-TAMARICETEA*)** - Skadarsko jezero, okolina.

Mišljenje podnijeli predstavnici organizacija i građani:

1. Milan Knežević MVDr. MRCVS, ispred Grupe građana iz Virpazara, milan@skadarlake.eu
2. Nataša Kovačević, Milica Kandić, NVO Green Home
3. Patricija Pobrić, NVO Naša Akcija
4. Milan Mijajlović, Odred izviđača Njegoš
5. Vlatko Kadić, koordinator volonterske mreže Nesvrstani
6. Valentina Velimirovic, vvelimirovic@yahoo.com
7. Dalibor Dobrovic, NVO AgroEko
8. Radovan Pobor, Balkan tour
9. Enes Efovic, Volonterska Inicijativa Podgorica
10. Mirsad Kurgas, NVO "broj 19"
11. Miomir Abovic, Tivatska Akcija
12. Boris Djerkovic, odbornik
13. Jovana Djuriscic, NVO "9.Decembar"
14. Ljubica Gojkovic, Sloboda Narodu, clanica
15. Davor Obradovic, Green Power